

5.

STIG SNICKARS ORKESTER BEHÖVDE EN NY SÅNGARE

I Amore sjöng jag fram till slutet av 1989 när en ny möjlighet plötsligt uppstod. Amore uppträdde i Molpe på en gemensam spelning med Stig Snickars Orkester. Där hörde bandleadaren Stig mig sjunga och började undra vem jag var. När hans orkester lite senare samma år firade sitt 30-årsjubileum på Smedsby UF hade han 900 personer på dansgolvet. Jag läste om det i tidningen och undrade vad man ska göra för att någon gång få så stor publik.

En dag ringde Stig. Han berättade att hans band planerade lite förändringar och att de sökte en ny solist. Mitt eget band hade nyligen släppt albumet *För en trevlig danskväll* och vi kände oss ganska populära i hemtrakterna, men Stig Snickars Orkester var ett band som spelade i en helt annan liga. Jag tänkte positivt och kommunicerade först med mitt eget band, som redan hade börjat sacka av lite. Sedan åkte jag och hälsade på Stig i Singsby, med Anette som moraliskt stöd. Träffen visade sig vara en ganska väl kamouflerad audition. Vi satt hemma hos Stig, drack kaffe och pratade, och så småningom tog han spontant fram sitt dragspel och började spela. Han ville förstås höra mig sjunga, men han sade det aldrig rakt ut. Jag förstod vad han hade i tankarna,

kände igen melodin och kunde genast haka på med sången. Jag minns att jag satt i soffan och sjöng "Liljor" och några andra låtar. Han blev tydligen nöjd, för det var i praktiken den dagen vi tillsammans beslöt att jag skulle bli medlem i Stig Snickars Orkester.

Mitt första korta testframträdande i Stig Snickars Orkester var på ungdomsgården i Nykarleby i januari 1990. Jag minns att jag gick upp på scenen och började med Stefan Borschs låt "Lilla fågel" som han spelat in som soloartist efter sin tid i Vikingarna. Det här var första gången jag blev presenterad för publiken som den nya sångaren i Stig Snickars Orkester. Senare medverkade jag också en kväll i Smedsby, men allt det här skedde fortfarande lite under radarn. Officiellt var jag ännu inte en etablerad medlem.

Stig Snickars Orkester under en spelning i Bergsparken i Oravais i juni 1990.

Bandkorten förnyades med jämna mellanrum och var viktiga för kontakten med fansen.

Stig Snickars, medmusiker:

Jag hörde en ny låt med Amore på radion. Rösterna som stannade i minnet tillhörde Charles Plogman. Det här var 1989, och de två banden Styrox och Amore som han sjöng i hade en del spelningar på gång.

Just då sökte vi en ny sångare, och jag visste omedelbart att jag ville ha Charles. Stig Snickars Orkester var redan ett etablerat dansband, så jag tror att han var lite hedrad över att bli tillfrågad. När vi träffats hemma hos mig och han hade tackat ja tog vi en kreativ paus med hela orkestern, övade in en helt ny repertoar och fräschade upp oss. Vi satte på mera gitarrbaserad musik eftersom Charles också var gitarrist. Charles lärde sig snabbt och spelade perfekta riff, så jag var mer än nöjd med honom.

Jag uppmuntrade honom från första början att skriva eget material, och det gjorde han. På vår tredje och sista skiva, där vi bara använde egna låtar, var det mesta skrivet av Charles. Vi spelade också in två finska låtar, och de blev goda referenser när han senare började sikta mot den finskspråkiga marknaden.

Jag kommer ihåg Charles som en ödmjuk och kompetent musiker, alltid lätt att samarbeta med. Vi tillhör förstås olika generationer, jag själv debuterade redan 1959 i Pärre Snickars Kvintett, men vi har fått många gemensamma minnen.

Vi fortsatte samarbetet i Stig Snickars Orkester i sex år innan jag själv hoppade av från turnélivet. Efter det har vi naturligtvis också samarbetat i olika konstellationer, med bland annat Singsbykören och i många andra projekt. Stig Snickars Orkester har uppstått ett antal gånger under årens lopp, nu senast till körens 100-årsjubileum den 23 augusti 2025 på danspaviljongen Carpella i Korsholm. "Replot brovalsen" var en av låtarna som framfördes.

Min första riktiga helkväll med bandet var i mars 1990. Innan dess hade Stig Snickars Orkester satsat stort på ny PA-anläggning och annan teknik och repeterat länge i garaget på Adamasvägen i Singsby där Stig bodde då. Samtidigt föddes tankarna på att bandet skulle spela in en egen skiva. De hade redan medverkat på en kassett som hette *Dansbandsgodis* tillsammans med två andra band.

När skivan blev verklighet 1990 hade jag fått med tre av mina låtar på den. En av dem var Hank Williams "Hey, Good Lookin'" som jag hade översatt till "När jag ser dig". De två andra var helt egna alster, "Ungdomstid" och "Minns du den sången".

Ett klistermärke från tiden med Stig Snickars.

Att satsa på LP och kassett på den tiden var alltid en riskfylld investering, men vi hade lokala kontakter som gjorde det lättare för oss. Skivan spelades in i Sundom på Marec Studio som ägdes av Charles Hemdahl. Ljudtekniker var Clas Holm. Resultatet blev *Levande dansmusik 1*. Namnet var en kommentar till den just då aktuella diskussionen om färdiginspelad musik på sequencer kontra livemusik. Vi spelade alltid alla instrument själva, utan något förinspelat, på våra danskvällar. Det ville vi förstås framhålla.

Vår mixare och mastrare var Lars Rosin, som också hade mixat de flesta skivorna åt Vikingarna. Vi åkte med materialet till Sverige och lät honom fixa den slutliga produktionen. Med oss hade vi Per-Erik Krooks från PEK Musik och teknikern Clas Holm med sin dåvarande flickvän. Senare när vi spelade in *Levande Dansmusik 2* var vi redan ganska professionella, vi hade hela paketet planerat och PEK var en säker distributör. Alla i bandet hade sina vardagsjobb att sköta, men vi spelade regelbundet samtidigt som vi hela tiden övade in en ny repertoar. I praktiken dubbeljobbade vi alla.

Clas Holm, musikproducent:

Det är mer än ett decennium sedan jag slutade spela offentligt. Egentligen är jag musiker, men inspelning, mixning och mastring tog snabbt över. Till min utbildning är jag elektronikmontör.

Jag lärde känna Chali redan under Styrox- och Amore-tiden, och sedan dess har vi samarbetat från och till med olika projekt. När han började sjunga i Stig Snickars Orkester var jag ljudtekniker och fick så småningom Stigs förtroende.

När jag hade spelat in deras första skiva ville Stig mixa den i Sverige eftersom han inte riktigt litade på att någon österbottnisk studio skulle få fram exakt det sound han ville ha. Vi fick Vikingarnas hovmixare Lars Rosin att göra hela jobbet, men de senare albumen mixade vi tillsammans.

Chali och jag är båda fiskar, födda i mars. I musikstudion hann vi också prata om livsfrågor, om olika slitningar i våra familjer och mycket annat. Han är en öppen människa och alltid intresserad av andra. Han frågar alltid "Hur skulle det vara om ..." eller "Vad tycker du ...". En gång frågade han "Tror du att man skulle kunna leva på musik?" Jag sade att det säkert är möjligt, och han bevisade ju

senare att det går. Hans styrka är att han är både musiker och affärsman.

När Chali blev intresserad av Midi och programmerade instrument lärde jag honom tekniken hemma i hans kök, och jag minns att också sonen Anton blev väldigt intresserad. Det var säkert Anton som lärde sig mest den gången. När Chali startade förlaget Meir Music gjorde jag också hans första hemsida.

Chali och jag samarbetar fortfarande från och till, senast med ett album med gitarmusik. Nu har jag bott länge på Teneriffa, så vi träffas ganska sällan. På Teneriffa träffades vi också en gång under ett av Lasse Wikmans och Chalis skrivläger.

*I studiomiljön i Nordic Sound Lab i Skara. Från vänster
Clas Holm, Torgny Söderberg och Peter Österåker.*

Vi åkte först till Nordic Sound Lab i Skara, Bert Karlssons och Torgny Söderbergs studio. Där gick rullbandsspelaren sönder, så vi fick fortsätta till Lasse Holms KMH Studio i Stockholm för att få jobbet gjort. Det var en mycket speciell upplevelse, och den var naturligtvis odelat positiv. Bara att finnas i den studion gjorde att man rätade lite på ryggen. Studion var en hitfabrik på 1970- och 80-talet med artister och band som Vikingarna, Lasse Berghagen, Paul Paljett, Ted Gärdestad, Magnus Uggla och Noice. Mest känd blev Carola som spelade in "Främling" här och vann Melodifestivalen med den 1983. Ett år senare spelade Herreys in "Diggiloo Diggiley" här med liknande framgång.

Vår skiva blev en rivstart och ledde till en förnyelse för oss som dansband. Stig Snickars Orkester hade fått en ännu mer solid plats i det tunga gardet i Österbotten och ryktet spred sig också till andra regioner. Responsen blev god och det gav oss många nya spelningar i hela Svenskfinland. Senare gjorde vi också en avstickare till Sverige där vi bland annat medverkade på en dansgala i Umeå med Lotta och Anders Engberg.

År 1991 kom den andra skivan. *Levande dansmusik 2* byggde på samma koncept med "äka" musik, även om vi redan då började korrigera en del saker på datorn. Även tvåan spelades in av Clas Holm, men i hans egen studio Traccer Music i Brändö. Omslagsfotot togs inne i Svenska Klubben i Vasa. På den skivan hade jag min översättning av "Tequila Sunrise", "En ny morgon". Den gången fick jag också ekonomisk ersättning i form av royaltyandelar, liksom för "Hey, Good Looking/ När jag ser dig" på *Levande Dansmusik 1*. Jag ansökte om översättningsrättigheter som gav mig 10–12 procent. I samband med att man ansöker om att få översätta en låt kan man också anhålla om ekonomiska andelar, royalties. Det har aldrig varit någon självklarhet att beviljas lov, ännu mindre att få royalties, men jag fick både och. Att få andelar av royalties för internationella hits är mycket ovanligare i dag om man inte råkar sitta vid samma bord som de stora aktörerna.

Skiva nummer två medfinansierades ända från starten av PEK Musik som köpte upp en del av den kommande upplagan redan innan skivan var

Stig Snickars Orkester i Nordic Sound Lab.

Clas Holm (till höger) och Lars Rosin bakom spakarna.

påbörjad. Även mixningen gjordes i Brändö, också nu av Rosin. Den här gången hade vi sex egna låtar på skivan. De flesta av dem var mina.

Det fanns alltid funderingar och skepticism när det gällde eget material, både bland arrangörerna och i bandet, men Stig Snickars själv hörde aldrig till de motsträviga. Han ville ha egna låtar och såg potentialen i att gå den vägen. Det passade mig perfekt, för jag var helt inställd på att skriva mera eget material. Stig visste att det i längden skulle inspirera både bandet och publiken. Han var i femtioårsåldern och jag strax över tjugo, men han gav "pojkspolingen" många möjligheter hela tiden.

Under åren medverkade vi i en del program på Yle, till exempel det svenska allsångsprogrammet "Sjung och le" och senare i tävlingen Tulisuu delma som sändes direkt från Vasa av MTV3.

Privat hände det ganska mycket under samma tid. Redan då jag blev solist i Stig Snickars började jag ta privata sånglektioner. Vårt första barn Anton föddes den 22 maj 1992, och året därpå gifte jag mig med Anette i Nedervetil efter fem år som sambo. Det var kris inom byggbranschen, den ekonomiska

Bandspelaren i Skara gick sönder, så vi fick åka till Lasse Holms studio i Stockholm för att slutföra arbetet.

*MTV3 sände musiktävlingen Tulisuuudelman direkt från Vasa.
Stig Snickars Orkester, eller Tanssi-orkesteri Stig Snickars
som vi kallade oss på finska, kompede Kaija Pohjola.*

depressionen i Finland, ”laman”, hade ju slagit till med full kraft, och jag passade på att stanna hemma med Anton en tid när han var ett år gammal. Jag började ge gitarrkurser i Arbis och på andra ställen i Vasatrakten, och dessutom spela gitarr för olika produktioner som inspelningsteknikern och vännen Kjell Lolax hade hand om. Efter att jag hade börjat vuxenstudera i Jakobstad, omkring 1997, började jag undervisa på Lappfjärds folkhögskola samtidigt som jag var sånglärare i Jakobstad. I Lappfjärd hade jag sångelever en dag i veckan och 1998 startade vi ett projekt med dansbandsutbildning. Jag ledde också två orkestrar som spelade lite hårdare rock. Den vägen fick jag kontakt med Juha Luoma som senare började skriva noter åt mig sedan jag startat Meir Music, mitt eget förlag. Anette och jag flyttade till Smedsby i Korsholm 1993. Där hade vi hittat ett radhus med fyra rum och kök på Torgvägen.

År 1993 fick Stig Snickars Orkester en inbjudan till USA för att spela för emigranter och deras ättlingar i Boston och New York-trakten. Inbjudan kom

från dragspelaren Nils Lundin som kände Stig Snickars och själv bodde ”over there”. Vi tackade naturligtvis ja och gjorde sedan en två veckor lång turné med en handfull spelningar på olika platser i Bostontrakten. I New Jersey på midsommaren fanns alla nordiska länder representerade, och vi var det finländska bidraget.

Vi stannade sedan två dagar i New York innan vi skulle flyga hem. Att stå framför den fosterländska och nostalgiska publiken och sjunga ”Hälsa dem därhemma” blev onekligen ganska gripande och känslösamt.

Vi hade spelat in kassetten *Minnenas låtar - USA Turné Special* innan vi reste i väg, och sålde den där vi spelade. Det här var ett händelserikt år för bandet. Tidigare samma år hade vi medverkat i en cancertgala som sändes på den lokala tv-kanalen PTV i Vasa. Senare samma år åkte hela orkestern till Tunisien, där vi hade en del spelningar i liten skala för hotellgästerna.

Totalt gav vi ut tre skivor i vår ursprungliga serie. Vi höll hela tiden fast vid äktheten, även om allting utvecklades konstant och vi började ta mera hjälp

År 1993 blev Stig Snickars Orkester inbjudna till USA av dragspelaren Nils Lundin. Vi spelade för nordiska emigranter i Boston och New Jersey.

av tekniken. Stig Snickars Orkesters tredje skiva kom samma år och hade 12 egna låtar. Den spelades in av Kjell Lolax i AIM Studio i Petalax. Där hade vi också spelat in *Minnenas låtar* samt de två finska låtarna "Jää luoksein mun" och "Tahdon tuntea rakkauden". Konceptet med nyskriven musik fungerade, men det blev ändå inte fler skivor än så.

Något tidigare hade vi också påbörjat en dokumentär om Stig Snickars Orkester som initierades av Roland Wiik på Vediamo. Det fanns intervjuer, dokumentära inslag från spelningar och allt som behövdes på vhs, men projektet drog så mycket ut på tiden att Roland ursäktade sig och erbjöd sig att göra musikvideor åt oss som kompensation. Videon till "Jää luoksein mun" spelades in i ett tomt lager i Brändö, och i svartvitt. "Tahdon tuntea rakkauden" spelades in på baren Oliver's Inn i Vasa centrum. Hela paketet blev till sist klart och videon med Stig Snickars Orkester blev i sinom tid en dokumentär på lokal-tv i Vasa. Även musikvideorna fick lite tid i rutan och finns numera på Youtube.

År 1994 meddelade Stig att han så småningom skulle stiga av med ålderns rätt. Han meddelade det i god tid så att vi andra skulle hinna vänja oss vid tanken. Den sista inbokade spelningen var i augusti 1995 i Molpe.

På orkesters resan till Tunisien gjorde vi också några spelningar i mindre format.

Sista gruppafotot innan Stig Snickars slutade i sitt band i augusti 1995.

Det betydde ändå inte att Stig slutade som musiker. På egen hand fortsatte han spela dragspel i mindre sammanhang, och han är fortfarande aktiv och produktiv. I april 2009 firade Stig Snickars 50 år som dansbandsmusiker sedan debuten som sextonåring i Pärre Snickars Orkester på en spelning i Koskö samlingshus. De jämna åren firades med en jubileumsdans på Waskia. För musiken svarade återuppväckta Stig Snickars Orkester och Tommys. Solisterna som medverkade var jag, Ramona Nordberg och Linda Backgren-Holm. SVT-profilen Ragnar Dahlberg var programledare. Samtidigt gav Stig ut en dubbel-cd med egna och andras låtar.

Hösten 2025 firade Singsbykören 100-årsjubileum på Carpella i Karperö och samtidigt återuppstod Stig Snickars Orkester för att manifesteras att det hade förlöpt 30 år sedan orkestern slutade spela.

Min tid i Stig Snickars Orkester lärde mig mycket. Stig ledde bandet mjukt men bestämt och lockade fram det bästa av oss alla. Att jag fick skriva låtar och texter åt bandet betydde att det blev en högskola för mig som artist.